16.11.2026 19:58:37
ΨΗΦΙΑΚΑ
ΥΠΟΓΕΓΡΑΜΜΕΝΟ
ΑΠΟ
VARVARA ZACHARAKI

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ
ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

16 Νοεμβρίου 2026 | ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ | Αρ. Φύλλου **6834**

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Αριθμ. απόφ. 160

Έγκριση του Αναθεωρημένου Περιφερειακού Σχεδίου Διαχείρισης Αποβλήτων (ΠΕΣΔΑ) της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας.

ΤΟ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

Έχοντας υπόψη:

1. Τον ν. 4819/2021 (Α' 129) και ιδίως τα άρθρα 54 και 55 αυτού.

2. Τον ν. 5314/2026 «Κώδικας Τοπικής Αυτοδιοίκησης» (Α΄ 103), όπως τροποποιήθηκε με τον ν. 5321/2026 «Μέτρα εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1689 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 13ης Ιουνίου 2024 (Κανονισμός για την τεχνητή νοημοσύνη) - Τροποποίηση του ν. 4961/2022 (Α΄ 146) και άλλες διατάξεις» (Α΄ 114).

3. Την υπ' αρ. 39/31.08.2020 Πράξη Υπουργικού Συμβουλίου «Έγκριση του Εθνικού Σχεδίου Διαχείρισης Αποβλήτων (Ε.Σ.Δ.Α.) για την περίοδο 2020-2030» (Α΄ 185), όπως τροποποιήθηκε με την υπ' αρ. 5/18.04.2023 (Α΄ 94) Πράξη Υπουργικού Συμβουλίου.

4. Την υπ' αρ. 11/2022 Πράξη Υπουργικού Συμβουλίου «Έγκριση του Εθνικού Προγράμματος Πρόληψης Δημιουργίας Αποβλήτων» (Α΄ 83).

5. Την υπό στοιχεία ΥΠΕΧΩΔΕ/ΕΥΠΕ/οικ.107017/2006 κοινή υπουργική απόφαση «Εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων και προγραμμάτων, σε συμμόρφωση με τις διατάξεις της Οδηγίας 2001/42/ΕΚ "σχετικά με την εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων και προγραμμάτων" του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Ιουνίου 2001» (Β΄ 1225), όπως τροποποιήθηκε με την υπ' αρ. 40238/2017 (Β΄ 3759), και τις υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/38181/2695/2022 (Β΄ 1923), ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/76515/5170/2022 (Β΄ 3999), ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/94750/6235/2023(Β΄ 5774), ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/80937/1523/2026 (Β΄ 4361) αποφάσεις.

6. Την υπ' αρ. 58971/5144/2016 κοινή υπουργική απόφαση «Κύρωση της απόφασης έγκρισης του Περιφερειακού Σχεδίου Διαχείρισης Αποβλήτων (ΠΕΣΔΑ) της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας» (Β΄ 4010).

7. Την υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΔΔΑ/124219/1717/2024 υπουργική απόφαση «Έγκριση αναθεωρημένου Εθνικού Σχεδίου Διαχείρισης Επικίνδυνων Αποβλήτων (ΕΣΔΕΑ)» (Β΄ 6412).

8. Την υπ' αρ. 81320+77909/30-12-2016 απόφαση του Γενικού Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης Μακεδονίας - Θράκης «Έγκριση τροποποίησης του Οργανισμού Εσωτερικής Υπηρεσίας της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας» (Β΄ 4302).

9. Την υπ' αρ. οικ. 17255(397)/09-01-2024 απόφαση του Περιφερειάρχη Κεντρικής Μακεδονίας «Μεταβίβαση αρμοδιοτήτων της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας καθώς και παροχή εξουσιοδότησης υπογραφής εγγράφων, αποφάσεων και άλλων πράξεων "ΜΕ ΕΝΤΟΛΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΡΧΗ", στον Αναπληρωτή Περιφερειάρχη, στους Αντιπεριφερειάρχες και στους Προϊστάμενους Υπηρεσιών της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας» (Β΄ 148).

10. Την υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΔΔΑ/114931/1863/07-11-2023 εγκύκλιο του Γενικού Γραμματέα Συντονισμού Διαχείρισης Αποβλήτων, για την προσαρμογή των Περιφερειακών Σχεδίων Διαχείρισης Αποβλήτων (ΠΕΣΔΑ) στις νέες απαιτήσεις της νομοθεσίας, στις συστάσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης και στο Πρόγραμμα ΠΕΚΑ 2021-2027 (ΑΔΑ: 69ΠΣ4653Π8-7ΓΠ).

11. Την υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΓΓΣΔΑ/43498/1028/23.04.2025 θετική γνωμοδότηση επί της μελέτης οργάνωσης και λειτουργίας του ολιστικού συστήματος χωριστής συλλογής (ΟΣΧΣ).

12. Την υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΔΔΑ/9672/146/10.02.2026 θετική γνωμοδότηση του Γενικού Γραμματέα Συντονισμού Διαχείρισης Αποβλήτων, επί του Αναθεωρημένου Περιφερειακού Σχεδίου Διαχείρισης Αποβλήτων (ΠΕΣΔΑ) Κεντρικής Μακεδονίας για τη συμβατότητα του αναθεωρημένου ΠΕΣΔΑ με το ΕΣΔΑ και το ΕΠΠΔΑ.

13. Την υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/104990/7417/18.09.2026 (ΑΔΑ:9Λ8Ι4653Π8-9ΜΕ) απόφαση περιβαλλοντικού προελέγχου για την επικαιροποίηση του Περιφερειακού Σχεδίου Διαχείρισης Αποβλήτων (ΠΕΣΔΑ) της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας, με την οποία κρίθηκε ότι δεν απαιτείται η υποβολή της αναθεώρησης του ΠΕΣΔΑ σε Στρατηγική Περιβαλλοντική Εκτίμηση, όπως η αναθεώρηση περιγράφεται στον σχετικό φάκελο.

14. Την υπ’ αρ. 220/2016 (Β΄ 4010, ΑΔΑ: 6ΕΕΠ7ΛΛ-ΠΥ3) απόφαση του Περιφερειακού Συμβουλίου Κεντρικής Μακεδονίας, για την έγκριση του προηγούμενου ΠΕΣΔΑ, καθώς και η πράξη κύρωσής του.

15. Το υπ’ αρ. 13060/29.09.2026 έγγραφο του Περιφερειακού Συνδέσμου Φορέων Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων (ΦοΔΣΑ) Κεντρικής Μακεδονίας, με το οποίο υποβλήθηκε στο Περιφερειακό Συμβούλιο η τελική Μελέτη Αναθεώρησης του ΠΕΣΔΑ Κεντρικής Μακεδονίας, με τα προσαρτήματά της, τη Μελέτη Οργάνωσης και Λειτουργίας του ΟΣΧΣ και το Επενδυτικό Σχέδιο – Ανάλυση Κόστους-Οφέλους/Μακροοικονομική αποτίμηση δυνατότητας κάλυψης του κόστους [υπ’ αρ. 736008(2470)/01-10-2026].

16. Το υπ’ αρ. 4157/23.09.2026 έγγραφο της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης του Προγράμματος Κεντρικής Μακεδονίας προς τον Περιφερειακό Σύνδεσμο Φορέων Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων (ΦοΔΣΑ) Κεντρικής Μακεδονίας «Αναθεωρημένος Περιφερειακός Σχεδιασμός Διαχείρισης Αποβλήτων 2021-2027. Νέα πρόσκληση για Πράσινα Σημεία».

17. Το υπ’ αρ. 13655/09-10-2026 έγγραφο του Περιφερειακού Συνδέσμου Φορέων Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων (ΦοΔΣΑ) Κεντρικής Μακεδονίας, σε απάντηση του ανωτέρω (16) σχετικού «Αναθεωρημένος Περιφερειακός Σχεδιασμός Διαχείρισης Αποβλήτων (ΠΕΣΔΑ) Κεντρικής Μακεδονίας - Νέα Πρόσκληση για Πράσινα Σημεία».

18. Το υπ’ αρ. 13694/09-10-2026 αίτημα προσθήκης διατύπωσης στην απόφαση έγκρισης του Αναθεωρημένου Περιφερειακού Σχεδίου Διαχείρισης Αποβλήτων (ΠΕΣΔΑ) Κεντρικής Μακεδονίας από τον Περιφερειακό Σύνδεσμο Φορέων Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων (ΦοΔΣΑ) Κεντρικής Μακεδονίας [υπ’ αρ. 771108(2596)/14-10-2026].

19. Το γεγονός ότι από την έκδοση της παρούσας δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του προϋπολογισμού της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας.

20. Το γεγονός ότι η παρούσα δεν αφορά σε διοικητική διαδικασία, για την οποία υπάρχει υποχρέωση καταχώρισης στο «ΕΜΔΔ-ΜΙΤΟΣ», αποφασίζει:

Εγκρίνει το αναθεωρημένο Περιφερειακό Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων Κεντρικής Μακεδονίας, όπως αποτυπώνεται στην τελική μελέτη και στα συνοδευτικά τεύχη του διοικητικού φακέλου που υποβλήθηκαν, με το περιεχόμενο που συνοψίζεται στο Παράρτημα Α, το οποίο αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της παρούσας.

Η Μελέτη Οργάνωσης και Λειτουργίας του Ολιστικού Συστήματος Χωριστής Συλλογής (προσάρτημα Ι του ΠΕΣΔΑ), το Επενδυτικό Σχέδιο – Ανάλυση Κόστους-Οφέλους/Μακροοικονομική αποτίμηση δυνατότητας κάλυψης του κόστους και τα λοιπά προσαρτήματα της τελικής μελέτης αποτελούν αναπόσπαστα μέρη του εγκεκριμένου ΠΕΣΔΑ. Το Παράρτημα αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της απόφασης έγκρισης. Η εγκεκριμένη έκδοση των ανωτέρω τευχών τηρείται στον διοικητικό φάκελο της Περιφέρειας και του ΦοΔΣΑ Κεντρικής Μακεδονίας.

Από την έναρξη ισχύος της παρούσας, το αναθεωρημένο ΠΕΣΔΑ αντικαθιστά, ως πλαίσιο περιφερειακού σχεδιασμού διαχείρισης αποβλήτων, το ΠΕΣΔΑ που εγκρίθηκε με την υπ’ αρ. 220/2016 απόφαση του Περιφερειακού Συμβουλίου Κεντρικής Μακεδονίας και κυρώθηκε με την πράξη που αναφέρεται στο προοίμιο. Η αντικατάσταση του σχεδιασμού δεν συνεπάγεται αυτοδίκαιη ανάκληση ή τροποποίηση υφιστάμενων περιβαλλοντικών αδειών, λοιπών διοικητικών πράξεων, αποφάσεων χρηματοδότησης ή συμβάσεων. Η τυχόν απαιτούμενη προσαρμογή τους πραγματοποιείται από τα αρμόδια όργανα, σύμφωνα με την εκάστοτε ισχύουσα νομοθεσία.

Η υλοποίηση και παρακολούθηση του εγκεκριμένου ΠΕΣΔΑ πραγματοποιούνται από τον ΦοΔΣΑ Κεντρικής Μακεδονίας, τους Δήμους και τους λοιπούς εμπλεκόμενους φορείς, καθέναν κατά το μέρος των νόμιμων αρμοδιοτήτων του, σύμφωνα με τον μηχανισμό παρακολούθησης της μελέτης και την ενότητα Η του παραρτήματος. Η έγκριση του ΠΕΣΔΑ δεν υποκαθιστά τις απαιτούμενες αδειοδοτήσεις, τις αποφάσεις ένταξης σε χρηματοδοτικά προγράμματα ή τις προβλεπόμενες διαδικασίες ανάληψης υποχρεώσεων και σύναψης συμβάσεων.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Α. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΣΧΕΔΙΟΥ

Α.1 Αντικείμενο και σκοπός

Με το παρόν αναθεωρείται το ΠΕΣΔΑ Κεντρικής Μακεδονίας, που είχε εγκριθεί με την υπ’ αρ. 220/2016 απόφαση του οικείου Περιφερειακού Συμβουλίου.

Η αναθεώρηση του ΠΕΣΔΑ είχε ως βασικό σκοπό την επικαιροποίηση και εναρμόνιση του Περιφερειακού Σχεδιασμού Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων με τους ισχύοντες υπερκείμενους εθνικούς σχεδιασμούς, το νέο θεσμικό πλαίσιο (ν. 4819/2021, συναφείς εγκύκλιοι Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας), τις ενωσιακές υποχρεώσεις για πρόληψη, ανακύκλωση, ανάκτηση και δραστική μείωση της ταφής, και τις νέες κατευθύνσεις για την κυκλική οικονομία σε περιφερειακό επίπεδο.

Ειδικότερα, η αναθεώρηση του ΠΕΣΔΑ έγινε στη βάση:

- Του Εθνικού Σχεδίου Διαχείρισης Αποβλήτων (ΕΣΔΑ) που εγκρίθηκε με την υπ’ αρ. 39/2020 (Α΄ 185) Πράξη Υπουργικού Συμβουλίου και τροποποιήθηκε με την υπ’ αρ. 5/2023 (Α΄ 94) Πράξη Υπουργικού Συμβουλίου,

- του Εθνικού Προγράμματος Πρόληψης Δημιουργίας Αποβλήτων (ΕΠΠΔΑ) που εγκρίθηκε με την υπ’ αρ. 11/2022 (Α΄ 83) Πράξη Υπουργικού Συμβουλίου,

- του υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/124219/1717/2024 (Β΄ 6412) Εθνικού Σχεδίου Διαχείρισης Επικίνδυνων Αποβλήτων (ΕΣΔΕΑ) 2020-2030 και

- της υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΔΔΑ/114931/1863/07.11.2023 εγκυκλίου του Γενικού Γραμματέα Συντονισμού Διαχείρισης Αποβλήτων, που εκδόθηκε για την προσαρμογή των ΠΕΣΔΑ στις νέες απαιτήσεις της νομοθεσίας, στις συστάσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης και στο Πρόγραμμα ΠΕΚΑ 2021-2027.

Ως εκ τούτου, το αναθεωρημένο ΠΕΣΔΑ, με χρονικό ορίζοντα εφαρμογής το 2035, αποτελεί ένα ολοκληρωμένο σχέδιο διαχείρισης των αποβλήτων που παράγονται στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας (ΠΚΜ) και εξειδικεύει σε περιφερειακό επίπεδο τις κατευθύνσεις του ΕΣΔΑ, ΕΣΔΕΑ και ΕΠΠΔΑ, υποδεικνύοντας τα κατάλληλα μέτρα που προωθούν ιεραρχικά και συνδυασμένα: α) Την πρόληψη, β) την προετοιμασία για επαναχρησιμοποίηση, γ) την ανακύκλωση, δ) την ανάκτηση, συμπεριλαμβανομένης της ανάκτησης ενέργειας, και ε) ως τελευταία επιλογή τη διάθεση.

Κεντρική επιδίωξη του σχεδίου είναι η μετάβαση από ένα μοντέλο με υψηλή εξάρτηση από την ταφή σε ένα μοντέλο όπου η πρόληψη, επαναχρησιμοποίηση και ανακύκλωση βρίσκονται στην κορυφή της ιεράρχησης, η ενεργειακή αξιοποίηση και οι πρακτικές κυκλικής οικονομίας υποστηρίζουν τη μείωση του υπολείμματος, και η υγειονομική ταφή περιορίζεται στο ελάχιστο αναπόφευκτο υπόλειμμα, σύμφωνα με τους στόχους του ΕΣΔΑ και των Οδηγιών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Το αναθεωρημένο ΠΕΣΔΑ Κεντρικής Μακεδονίας συνοδεύεται από Μελέτη Οργάνωσης και Λειτουργίας του ολιστικού συστήματος χωριστής συλλογής (ΟΣΧΣ) της Περιφέρειας και Επενδυτικό Σχέδιο – Ανάλυση Κόστους-Οφέλους/Μακροοικονομική αποτίμηση δυνατότητας κάλυψης του κόστους του ΠΕΣΔΑ.

Α.2 Πεδίο εφαρμογής σχεδίου

Το ΠΕΣΔΑ ΠΚΜ καλύπτει γεωγραφικά το σύνολο της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας, ήτοι τις Περιφερειακές Ενότητες Θεσσαλονίκης, Ημαθίας, Κιλκίς, Πέλλας, Πιερίας, Σερρών και Χαλκιδικής και τους τριάντα οκτώ (38) Δήμους της. Η Περιφέρεια θεωρείται ενιαία διαχειριστική ενότητα ως προς τη διαχείριση των ΑΣΑ.

Στο πεδίο εφαρμογής του ΠΕΣΔΑ περιλαμβάνονται τα ακόλουθα ρεύματα αποβλήτων:

- Αστικά στερεά απόβλητα (ΑΣΑ).
- Ιλύες αστικού τύπου.
- Βιομηχανικά μη επικίνδυνα (ΒΜΕΑ) και επικίνδυνα (ΒΕΑ) απόβλητα.
- Γεωργοκτηνοτροφικά απόβλητα (ΓΚΤ).
- Λοιπά επικίνδυνα απόβλητα (απόβλητα που περιέχουν αμίαντο, απόβλητα συσκευασιών επικίνδυνων ουσιών, απόβλητα που περιέχουν PCB/PCT).
- Απόβλητα εκσκαφών, κατασκευών και κατεδαφίσεων (ΑΕΚΚ).
- Λοιπά ρεύματα αποβλήτων που εμπίπτουν στην εναλλακτική διαχείριση.
- Επικίνδυνα απόβλητα υγειονομικών μονάδων (ΕΑΥΜ).

Α.3 Φορέας εκπόνησης και υλοποίησης

Φορέας εκπόνησης και υλοποίησης του ΠΕΣΔΑ Κεντρικής Μακεδονίας είναι ο Περιφερειακός Σύνδεσμος ΦοΔΣΑ Κεντρικής Μακεδονίας, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στον ν. 5314/2026. Η υλοποίηση των επιμέρους δράσεων πραγματοποιείται από τους κατά νόμο αρμόδιους φορείς, το σκέλος της υλοποίησης του ΠΕΣΔΑ αφορά τον ΦΟΔΣΑ στον βαθμό που αναφέρεται σε ρεύματα και κατηγορίες αποβλήτων στα οποία έχει αρμοδιότητα βάσει ισχύοντος νομοθετικού πλαισίου.

Β. ΣΥΜΒΑΤΟΤΗΤΑ ΜΕ ΤΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ - ΕΓΚΡΙΤΙΚΕΣ ΠΡΑΞΕΙΣ

Β.1 Συμβατότητα με το ΕΣΔΑ και το θεσμικό πλαίσιο

Το αναθεωρημένο ΠΕΣΔΑ ΠΚΜ είναι εναρμονισμένο με το ΕΣΔΑ (υπ’ αρ. 39/2020 και 5/2023 Πράξεις Υπουργικού Συμβουλίου), το ΕΠΠΔΑ (υπ’ αρ. 11/2022 Πράξη Υπουργικού Συμβουλίου), το ΕΣΔΕΑ (Β΄ 6412/2024), τον ν. 4819/2021 και το λοιπό ισχύον εθνικό και ενωσιακό πλαίσιο που διέπει τη διαχείριση των αποβλήτων.

Περιλαμβάνει το ελάχιστο υποχρεωτικό περιεχόμενο του άρθρου 28 της Οδηγίας 2008/98/ΕΚ και του άρθρου 54 του ν. 4819/2021, και καλύπτει τις ενότητες Α.1 έως Α.13 και Β της υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΔΔΑ/114931/1863/07.11.2023 εγκυκλίου.

Β.2 Ολιστικό Σύστημα Χωριστής Συλλογής (ΟΣΧΣ)

Η Μελέτη Οργάνωσης και Λειτουργίας του ΟΣΧΣ της Περιφέρειας έλαβε την υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΓΓΣΔΑ/43498/1028/23.04.2025 θετική γνωμοδότηση του Γενικού Γραμματέα Συντονισμού Διαχείρισης Αποβλήτων του ΥΠΕΝ και ενσωματώνεται στο αναθεωρημένο ΠΕΣΔΑ της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας, ως Προσάρτημα Ι.

Β.3 Γνωμοδότηση Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, επί του αναθεωρημένου ΠΕΣΔΑ Κεντρικής Μακεδονίας

Με την υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΔΔΑ/9672/145/10.02.2026 γνωμοδότηση του Γενικού Γραμματέα Συντονισμού Διαχείρισης Αποβλήτων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, διαπιστώθηκε η συμβατότητα του αναθεωρημένου ΠΕΣΔΑ της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας, με τις κατευθύνσεις και τα μέτρα που προβλέπονται στο Εθνικό Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων (ΕΣΔΑ) και στο Εθνικό Πρόγραμμα Πρόληψης Δημιουργίας Αποβλήτων (ΕΠΠΔΑ).

Πιο συγκεκριμένα, με την ανωτέρω γνωμοδότηση διαπιστώθηκε ότι με τα προτεινόμενα μέτρα τηρείται η ιεράρχηση των αποβλήτων και επιτυγχάνονται οι στόχοι προετοιμασίας για επαναχρησιμοποίηση και ανακύκλωσης του ν. 4819/2021 για τα αστικά απόβλητα (από 15,1% το 2022, σε 60,0% το 2030 και 65,0% το 2035), καθώς και ο στόχος υγειονομικής ταφής έως 10% των παραγόμενων αστικών αποβλήτων. Η χρηματοοικονομική αξιολόγηση επιβεβαιώνει τη μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα του περιφερειακού σχεδίου, ενώ οι προβλεπόμενες επιβαρύνσεις των πολιτών παραμένουν εντός αποδεκτών ορίων, όπως προκύπτει και από την ανάλυση ευαισθησίας.

Β.4 Στρατηγική Περιβαλλοντική Εκτίμηση (ΣΠΕ)

Το αναθεωρημένο ΠΕΣΔΑ της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας υποβλήθηκε στη διαδικασία του περιβαλλοντικού προελέγχου του άρθρου 5 της υπ’ αρ. 107017/2006 (Β΄ 1225) κοινής υπουργικής απόφασης. Με την υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/104990/7417/18.09.2026 (ΑΔΑ: 9Λ8Ι4653Π8-9ΜΕ) απόφαση του Γενικού Διευθυντή Περιβαλλοντικής Πολιτικής του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, κρίθηκε ότι δεν απαιτείται η υποβολή του αναθεωρημένου σχεδίου σε Στρατηγική Περιβαλλοντική Εκτίμηση (ΣΠΕ), καθώς δεν διαμορφώνει νέα δεδομένα επιπτώσεων, ώστε να απαιτηθεί η εκ νέου περιβαλλοντική του εκτίμηση.

Γ. ΣΧΕΔΙΟ ΓΙΑ ΤΑ ΑΣΤΙΚΑ ΣΤΕΡΕΑ ΑΠΟΒΛΗΤΑ (ΑΣΑ)

Γ.1 Σύστημα Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων (ΔΣΑ) για την Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας

Με βάση την αποτίμηση της υφιστάμενης κατάστασης και τις απαιτήσεις του ΕΣΔΑ, το αναθεωρημένο ΠΕΣΔΑ περιλαμβάνει την ανάπτυξη ενός συστήματος Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων (ΔΣΑ) στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας (ΠΚΜ), το οποίο στηρίζεται σε τρεις πυλώνες:

- Κεντρικές υποδομές επεξεργασίας (ΜΑΑ/ΜΕΒΑ/ΧΥΤΥ).
- Δίκτυο υποδομών συλλογής-μεταφοράς και χωριστής συλλογής.
- Οριζόντιες πολιτικές και ψηφιακά εργαλεία διαχείρισης.

Γ.1.1 Κεντρικές υποδομές επεξεργασίας και διάθεσης

Το προτεινόμενο σενάριο διαχείρισης προβλέπει:

- Τρεις (3) κεντρικές Μονάδες Ανάκτησης και Ανακύκλωσης (ΜΑΑ).
- ΜΑΑ Δυτικού Τομέα ΠΚΜ.
- ΜΑΑ Ανατολικού Τομέα ΠΚΜ.
- Μετεξέλιξη της υφιστάμενης ΜΕΑ Σερρών σε ΜΑΑ.

Οι τρεις ΜΑΑ συγκροτούν τον πυρήνα της κεντρικής επεξεργασίας σύμμεικτων και προδιαλεγμένων ρευμάτων ΑΣΑ για το σύνολο της ΠΚΜ.

- Έξι (6) αποκεντρωμένες μονάδες επεξεργασίας προδιαλεγμένων βιοαποβλήτων (ΜΕΒΑ).

Αποκεντρωμένες μονάδες επεξεργασίας προδιαλεγμένων βιοαποβλήτων (καφέ κάδου), με έξι έργα ΜΕΒΑ, οι οποίες εξυπηρετούν τις λοιπές Περιφερειακές Ενότητες και ενισχύουν την τοπική αξιοποίηση του οργανικού κλάσματος.

- Δίκτυο ΧΥΤΥ και αποκαταστάσεις.

Ολοκλήρωση των δρομολογημένων έργων αύξησης του χρόνου ζωής τους για ασφαλή υγειονομική ταφή και αποκατάσταση κορεσμένων κυττάρων ΧΥΤΥ.

Γ.1.2 Δίκτυο συλλογής-μεταφοράς και χωριστής συλλογής

Σε επίπεδο συλλογής-μεταφοράς και χωριστής συλλογής, το σενάριο προβλέπει:

- 26 Σταθμούς Μεταφόρτωσης Απορριμμάτων (ΣΜΑ)

- Ανάπτυξη δικτύου ΣΜΑ με αναβάθμιση υφιστάμενων και κατασκευή νέων, ώστε να διαμορφωθεί ένα πλήρες δίκτυο 26 σύγχρονων σταθμών, με δυνατότητα μεταφόρτωσης σύμμεικτων, βιοαποβλήτων και ανακυκλώσιμων. Το δίκτυο των ΣΜΑ είναι ενδεικτικό και όχι περιοριστικό και δύναται να επανεξεταστεί είτε ως προς την αναγκαιότητα υλοποίησης των προβλεπόμενων ΣΜΑ ή τυχόν προσαρμογών τους, είτε για να εντοπιστούν ενδεχόμενες ανάγκες για νέους ΣΜΑ.

- Πράσινα Σημεία, Γωνιές Ανακύκλωσης και ΚΔΕΥ.

- Ανάπτυξη δικτύου Πράσινων Σημείων σε επίπεδο Δήμων ή διαδημοτικών συνεργασιών.

- Δημιουργία κεντρικών σημείων συγκέντρωσης και μεταφόρτωσης χωριστά συλλεγέντων ρευμάτων, με ρόλο «κόμβων» για τα Πράσινα Σημεία και τις Γωνιές Ανακύκλωσης.

- Μονάδες διαχείρισης ογκωδών.

Τρεις (3) νέες μονάδες διαχείρισης ογκωδών αποβλήτων, σε συνδυασμό με ενίσχυση της χωριστής συλλογής τους.

Γ.1.3 Οριζόντιες πολιτικές, διοικητικά και ψηφιακά εργαλεία

Για την υποστήριξη των παραπάνω τεχνικών υποδομών, η Μελέτη Αναθεώρησης εισάγει δέσμη οριζόντιων μέτρων:

- Περιφερειακή ηλεκτρονική πλατφόρμα ΔΣΑ

Δημιουργία πλατφόρμας για τη συλλογή, καταγραφή και παρακολούθηση όλων των κρίσιμων δεδομένων ΔΣΑ σε περιφερειακό επίπεδο, με πρόσβαση κοινού σε βασική περιβαλλοντική πληροφορία.

- Δράσεις ενημέρωσης - ευαισθητοποίησης - επιβράβευσης

Συντονισμένη επικοινωνιακή στρατηγική, με εκστρατείες ενημέρωσης/εκπαίδευσης και συστήματα επιβράβευσης πολιτών και επιχειρήσεων για υψηλή συμμετοχή στη Διαλογή στην Πηγή (ΔσΠ).

- Μείωση αποτυπώματος άνθρακα έργων ΔΣΑ

Ανάπτυξη «Πάρκων Κυκλικής Οικονομίας» και εγκατάσταση φωτοβολταϊκών, ηλιοθερμικών και μονάδων αξιοποίησης βιοαερίου σε ΧΥΤΥ, ΜΑΑ, ΜΕΒΑ, ΣΜΑ και αποκατεστημένους χώρους, με στόχο τη μείωση εκπομπών και την ενεργειακή αυτάρκεια.

- Ενσωμάτωση οικονομικών εργαλείων.

Προώθηση συστημάτων «Πληρώνω όσο Πετάω» (ΠοΠ)/«Κερδίζω όσο Διαχωρίζω», κινήτρων προς ΟΤΑ για επίτευξη στόχων ΔσΠ και αξιοποίηση εθνικών και ευρωπαϊκών χρηματοδοτικών εργαλείων.

Γ.2 Υποδομές επεξεργασίας αποβλήτων (ΜΑΑ, ΜΕΒΑ, ΚΔΑΥ)

Γ.2.1 Μονάδες Ανάκτησης και Ανακύκλωσης (ΜΑΑ)

Ο πυρήνας της κεντρικής επεξεργασίας αποτελείται από τρεις (3) ΜΑΑ: τη ΜΑΑ Δυτικού Τομέα ΠΚΜ, τη ΜΑΑ Ανατολικού Τομέα ΠΚΜ και τη ΜΑΑ Σερρών (μετεξέλιξη της υφιστάμενης ΜΕΑ Σερρών). Στις ΜΑΑ λαμβάνει χώρα: α) Επεξεργασία προδιαλεγμένων βιοαποβλήτων, β) επεξεργασία χωριστά συλλεγέντων ανακυκλώσιμων και γ) επεξεργασία υπολειμματικών σύμμεικτων ΑΣΑ με ενισχυμένη ανάκτηση ανακυκλώσιμων και παραγωγή δευτερογενούς καυσίμου προς ενεργειακή αξιοποίηση. Η παραγωγή CLO περιορίζεται στον βαθμό που απαιτείται για εργασίες επίχωσης (αποκατάσταση λατομείων/ορυχείων, τραυματισμένων τοπίων, διαβρωμένων εκτάσεων κ.λπ.). Η επεξεργασία βιοαποβλήτων και ανακυκλωσίμων δύναται να γίνεται εντός των ΜΑΑ ή σε διακριτό/αποκεντρωμένο τμήμα αυτών.

ΜΑΑ	Περιοχή εξυπηρέτησης
ΜΑΑ Δυτικού Τομέα ΠΚΜ	Σύμμεικτα και ανακυκλώσιμα: 60% Δήμοι Θεσσαλονίκης, Δήμοι Αμπελοκήπων-Μενεμένης, Βόλβης, Δέλτα, Χαλκηδόνας, Κορδελιού-Ευόσμου, Λαγκαδά, Νεάπολης-Συκεών, Παύλου Μελά, Ωραιοκάστρου και Δήμοι ΠΕ Πιερίας, Ημαθίας, Πέλλας. Προδιαλεγμένα οργανικά: 35% Δήμου Θεσσαλονίκης και οι ανωτέρω Δήμοι της ΠΕ Θεσσαλονίκης
ΜΑΑ Ανατολικού Τομέα ΠΚΜ	Σύμμεικτα και ανακυκλώσιμα: 40% Δήμοι Θεσσαλονίκης, Δήμοι Καλαμαριάς, Θέρμης, Θερμαϊκού, Πυλαίας-Χορτιάτη και Δήμοι ΠΕ Χαλκιδικής. Προδιαλεγμένα οργανικά: 65% Δήμοι Θεσσαλονίκης, Δήμοι Καλαμαριάς, Θέρμης, Θερμαϊκού, Πυλαίας-Χορτιάτη
ΜΑΑ Σερρών	Όλα τα ρεύματα: Δήμοι ΠΕ Σερρών. Σύμμεικτα και ανακυκλώσιμα: Δήμοι ΠΕ Κιλκίς

Η ΜΑΑ Σερρών και η ΜΑΑ Ανατολικού Τομέα σχεδιάζονται με τεχνική επάρκεια παραλαβής του συνόλου των χωριστά συλλεγέντων ανακυκλωσίμων της περιοχής εξυπηρέτησής τους. Η ΜΑΑ Δυτικού Τομέα παραλαμβάνει μέρος αυτών, ενώ οι λοιπές ποσότητες οδηγούνται σε νομίμως υφιστάμενα ή νέα ΚΔΑΥ.

Γ.2.2 Μονάδες Επεξεργασίας Βιοαποβλήτων (ΜΕΒΑ)

Επιπλέον των γραμμών επεξεργασίας βιοαποβλήτων που εντάσσονται εντός των τριών ΜΑΑ, κατόπιν αξιολόγησης της σκοπιμότητας κατασκευής αποκεντρωμένων μονάδων, σε σύγκριση με την κεντρική διαχείριση εντός των ΜΑΑ, στο πλαίσιο της ανάλυσης επιλογών, προέκυψε ως καταλληλότερη επιλογή, στη βάση κριτηρίων, η υλοποίηση και λειτουργία έξι (6) ΜΕΒΑ, ως ακολούθως:

ΜΕΒΑ	Περιοχή εξυπηρέτησης
ΜΕΒΑ Ανατολικής Χαλκιδικής	Δήμοι Αριστοτέλη, Σιθωνίας και το 57% περίπου του Δήμου Πολυγύρου της ΠΕ Χαλκιδικής
ΜΕΒΑ Δυτικής Χαλκιδικής	Δήμοι Κασσάνδρας, Νέας Προποντίδας και το 43% περίπου του Δήμου Πολυγύρου της ΠΕ Χαλκιδικής
ΜΕΒΑ Ημαθίας	ΠΕ Ημαθίας
ΜΕΒΑ Πέλλας	ΠΕ Πέλλας
ΜΕΒΑ Πιερίας	ΠΕ Πιερίας
ΜΕΒΑ Κιλκίς	ΠΕ Κιλκίς

Οι δύο ΜΕΒΑ της Χαλκιδικής και η ΜΕΒΑ Ημαθίας δύναται να επανεξεταστούν ως προς τη δυναμικότητα, αλλά και ως ανάγκη δημιουργίας τους αναλόγως της μελλοντικής διαχείρισης των ΒΑ ευθύνης επιχειρήσεων HORECA. Εκτιμάται ότι ένα ποσοστό των ΒΑ των επιχειρήσεων HORECA θα οδηγείται για επεξεργασία σε εγκαταστάσεις άλλες (ιδιωτικές) από αυτές που διαχειρίζεται ο ΦοΔΣΑ ΠΚΜ.

Σημειώνεται, επίσης, ότι σε περίπτωση που ένας Δήμος συλλέγει βιοαπόβλητα πριν την υλοποίηση των προβλεπόμενων εγκαταστάσεων (ΜΑΑ/ΜΕΒΑ), θα δύναται να τα διαθέτει σε αδειοδοτημένες εγκαταστάσεις επεξεργασίας, με τη σύμφωνη γνώμη του ΦΟΔΣΑ.

Γ.2.3 Κέντρα Διαλογής Ανακυκλώσιμων Υλικών (ΚΔΑΥ)

Η ΜΑΑ Δυτικού τομέα, λόγω ιδιαίτερα μεγάλου μεγέθους, προβλέπεται να παραλαμβάνει μέρος των χωριστά συλλεγέντων ανακυκλώσιμων της περιοχής εξυπηρέτησής της.

Η υπόλοιπη ποσότητα θα οδηγείται για επεξεργασία σε νομίμως υφιστάμενα ΚΔΑΥ ή/και σε νέα ΚΔΑΥ που θα προκύψουν κατά την περίοδο ισχύος του ΠΕΣΔΑ.

Η ΜΑΑ Σερρών και η ΜΑΑ Ανατολικού τομέα, βάσει του μεγέθους τους, δύναται να παραλαμβάνουν το σύνολο των χωριστά συλλεγέντων ανακυκλώσιμων της αντίστοιχης εξυπηρετούμενης περιοχής.

Οι φορείς λειτουργίας των ΚΔΑΥ υποχρεούνται να συμμορφωθούν με τις απαιτήσεις του άρθρου 31 του ν. 4819/2021, ώστε να αυξήσουν τις επιδόσεις τους όσον αφορά στη διαλογή και στη μείωση του υπολείμματος, να προσαρμόσουν τη λειτουργία τους στις απαιτήσεις διακριτών ρευμάτων, καθώς και να μπορούν να εξάγουν αναλυτικά ποσοτικά και ποιοτικά στοιχεία ανά Δήμο.

Γ.3 Σταθμοί Μεταφόρτωσης Αποβλήτων (ΣΜΑ)

Η μεταφορά των ΑΣΑ στις εγκαταστάσεις επεξεργασίας γίνεται απευθείας ή μέσω ΣΜΑ, με δυνατότητα λειτουργίας τους και ως σταθμών μεταφόρτωσης βιοαποβλήτων και ανακυκλώσιμων υλικών. Προβλέπεται δίκτυο συνολικά 26 ΣΜΑ (με αναβάθμιση υφιστάμενων και υλοποίηση νέων).

Το ακόλουθο δίκτυο Σταθμών Μεταφόρτωσης Αποβλήτων (ΣΜΑ) είναι ενδεικτικό και μη περιοριστικό και δύναται να επανεξεταστεί ως προς την αναγκαιότητα υλοποίησης των προβλεπόμενων ΣΜΑ, την προσαρμογή τους και τη δημιουργία πρόσθετων ΣΜΑ. Ειδικότερα, ο αριθμός των ΣΜΑ και τα ρεύματα αποβλήτων, που προβλέπεται στον ΠΕΣΔΑ να μεταφορτώνονται σε αυτούς, έχουν ενδεικτικό και μη δεσμευτικό χαρακτήρα και θα οριστικοποιηθούν βάσει των αποτελεσμάτων των μελετών ωρίμανσης.

Αποδέκτης	ΣΜΑ	Εξυπηρετούμενη περιοχή
ΜΑΑ Δυτικού Τομέα	Ευκαρπίας	Δήμοι Νεάπολης-Συκεών, Αμπελοκήπων-Μενεμένης, Κορδελιού-Ευόσμου, Δέλτα, Παύλου Μελά, Ωραιοκάστρου, Θεσσαλονίκης (60% σύμμεικτα και ανακυκλώσιμα, 35% οργανικά)
	Χαλκηδόνας	Δήμος Χαλκηδόνας
	Βόλβης	Δήμος Βόλβης
	Πέλλας	Δήμος Πέλλας
	Έδεσσας - Σκύδρας	Δήμος Έδεσσας και Σκύδρας
	Αλμωπίας	Δήμος Αλμωπίας
	Κατερίνης	Δήμος Κατερίνης
	Δίου - Ολύμπου	Δήμος Δίου-Ολύμπου
	Πύδνας - Κολινδρού	Δήμος Πύδνας-Κολινδρού
	Βέροιας	Δήμος Βέροιας
	Νάουσας	Δήμος Ηρωικής Πόλης Νάουσας
	Αλεξάνδρειας	Δήμος Αλεξάνδρειας
ΜΑΑ Ανατολικού Τομέα	Πυλαίας	Δήμος Θεσσαλονίκης (40% σύμμεικτα και ανακυκλώσιμα, 65% οργανικά), Δήμοι Καλαμαριάς, Πυλαίας-Χορτιάτη
	Θέρμης	Δήμος Θέρμης
	Επανομής	Δήμος Θερμαϊκού
	Πολυγύρου	Δήμος Πολυγύρου
	Αρναίας	ΔΕ Αρναίας Δήμου Αριστοτέλη
	Ιερισσού	ΔΕ Σταγείρων-Ακάνθου και ΔΕ Παναγίας Δήμου Αριστοτέλη
	Νικήτης	Δήμος Σιθωνίας
	Κασσάνδρας	Δήμος Κασσάνδρας
	Νέας Προποντίδας	Δήμος Νέας Προποντίδας
	Συκιάς	ΔΚ Συκέας Δήμου Σιθωνίας
ΜΑΑ Σερρών	Κιλκίς	Δήμος Κιλκίς
	Παιονίας	Δήμος Παιονίας
	Νέας Ζίχνης	Δήμοι Νέας Ζίχνης, Αμφίπολης
	Νιγρίτας	Δήμος Βισαλτίας

Για τη μεταφόρτωση των βιοαποβλήτων και ανακυκλωσίμων αξιοποιούνται κατά προτεραιότητα οι υποδομές των ΣΜΑ σύμμεικτων και δευτερευόντως δημιουργούνται νέες υποδομές.

Γ.4 Χώροι Υγειονομικής Ταφής (ΧΥΤ/ΧΥΤΥ)

Η ασφαλής διάθεση των υπολειμμάτων επεξεργασίας εξασφαλίζεται από τους χώρους υγειονομικής ταφής της Περιφέρειας που είναι σήμερα σε λειτουργία (Σερρών, Κιλκίς, Μαυροράχης, Ανθεμούντα, Αρναίας, Πολύγυρου, Κασσάνδρας, Λιτοχώρου, Έδεσσας, Γιαννιτσών και Αλμωπίας). Για τον σκοπό ολοκληρώνονται τα δρομολογημένα έργα αύξησης χρόνου ζωής και υλοποιείται ο αναγκαίος εκσυγχρονισμός.

Ο ΦοΔΣΑ, με γνώμονα τη βελτιστοποίηση της συνολικής ωφέλιμης χωρητικότητας των ΧΥΤ, επιλέγει τον τελικό αποδέκτη των προς ταφή υπολειμμάτων και διαμορφώνει, ανάλογα με τις ανάγκες κάθε περιόδου, τις εξυπηρετούμενες περιοχές.

Από το 2030 και έπειτα, με την ανάπτυξη του δικτύου μονάδων ενεργειακής αξιοποίησης του ΥΠΕΝ, το υπόλειμμα θα οδηγείται προς ενεργειακή αξιοποίηση στις μονάδες αυτές.

Σημειώνεται ότι στο ΠΕΣΔΑ περιλαμβάνεται και η αποκατάσταση, εκσυγχρονισμός, ορθή περιβαλλοντική διαχείριση και αύξηση χρόνου ζωής των ΧΥΤ.

Γ.5 Λοιπές υποδομές και δράσεις

- Δημιουργία τριών (3) Μονάδων Διαχείρισης Ογκωδών αποβλήτων σε χώρους πλησίον των ΜΑΑ.
- Υλοποίηση δικτύου κεντρικών σημείων συγκέντρωσης, εξευγενισμού και μεταφόρτωσης χωριστά συλλεγέντων ρευμάτων, διαδημοτικού ή περιφερειακού επιπέδου (ΣΜΑ, Πράσινα Σημεία, ΚΔΑΥ, ΜΑΑ ή άλλοι χώροι).
- Ανάπτυξη «Πάρκων Κυκλικής Οικονομίας» και εγκατάσταση φωτοβολταϊκών, ηλιοθερμικών και μονάδων αξιοποίησης βιοαερίου σε ΧΥΤΥ, ΜΑΑ, ΜΕΒΑ, ΣΜΑ και αποκατεστημένους χώρους, με στόχο τη μείωση εκπομπών και την ενεργειακή αυτάρκεια.
- Προώθηση συστημάτων «Πληρώνω όσο Πετάω» (ΠοΠ)/«Κερδίζω όσο Διαχωρίζω», κινήτρων προς ΟΤΑ για επίτευξη στόχων ΔσΠ και αξιοποίηση εθνικών και ευρωπαϊκών χρηματοδοτικών εργαλείων.
- Εφαρμογή ομοιομορφίας στους περιέκτες για τη συλλογή των διακριτών ρευμάτων αποβλήτων.
- Υλοποίηση δράσεων για τη χωριστή συλλογή μεταλλικών και πλαστικών συσκευασιών ποτών μιας χρήσης.
- Ανάπτυξη/Ενίσχυση χωριστής συλλογής αποβλήτων κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων.
- Αναθεώρηση των Τοπικών Σχεδίων Διαχείρισης Αποβλήτων (ΤΣΔΑ), σύμφωνα με το ΠΕΣΔΑ και ΕΣΔΑ.
- Επικαιροποίηση των Κανονισμών Καθαριότητας.
- Υλοποίηση δράσεων ενημέρωσης - ευαισθητοποίησης - επιβράβευσης και ενεργοποίησης του συνόλου των ενδιαφερόμενων μερών για συμμετοχή τους σε δράσεις κυκλικής οικονομίας.
- Δημιουργία πλατφόρμας για τη συλλογή, καταγραφή και παρακολούθηση όλων των κρίσιμων δεδομένων ΔΣΑ σε περιφερειακό επίπεδο, με πρόσβαση κοινού σε βασική περιβαλλοντική πληροφορία.
- Δημιουργία δημοτικής ψηφιακής πλατφόρμας για διαχείριση δεδομένων αποβλήτων.
- Προσδιορισμός της ποιοτικής σύστασης των ΑΣΑ σε επίπεδο Περιφέρειας.
- Ανάπτυξη διαδημοτικών, διαβαθμιδικών συνεργασιών για την υλοποίηση των μέτρων του ΠΕΣΔΑ.

Δ. ΟΛΙΣΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΧΩΡΙΣΤΗΣ ΣΥΛΛΟΓΗΣ (ΟΣΧΣ)

Το ΟΣΧΣ (Προσάρτημα Ι του ΠΕΣΔΑ), όπως έλαβε θετική γνωμοδότηση με την υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΓΓΣΔΑ/43498/1028/23.04.2025, αποτελεί τον προκαταρκτικό σχεδιασμό του συστήματος χωριστής συλλογής σε κάθε Δήμο της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας για τα ανακυκλώσιμα, τα βιοαπόβλητα (υπολείμματα τροφών), τα πράσινα και τα ογκώδη απόβλητα. Στη βάση τεχνικοοικονομικής μελέτης ανάλυσης επιλογών, αναφορικά με τη χωριστή συλλογή, επιλέχθηκαν τα ακόλουθα σενάρια χωριστής συλλογής ανά ρεύμα αποβλήτων:

(α) Για τα ανακυκλώσιμα υλικά, με κεντρικό σύστημα συλλογής, μέσω διακριτών κάδων τριών ρευμάτων (χαρτί/χαρτόνι, γυαλί, πλαστικά - μέταλλα),

(β) για τα απόβλητα τροφίμων, με κεντρικό σύστημα συλλογής, ενώ συμπληρωματικά προβλέπεται και δίκτυο κάδων οικιακής κομποστοποίησης,

(γ) για τα πράσινα απόβλητα, με σύστημα πόρτα - πόρτα,

(δ) για τα ογκώδη απόβλητα, με σύστημα πόρτα - πόρτα.

Το ΟΣΧΣ της Περιφέρειας περιλαμβάνει, επίσης, και συμπληρωματικές δράσεις που αφορούν τη δημιουργία ΚΔΕΥ, Πράσινων Σημείων και Γωνιών Ανακύκλωσης, την προώθηση της επιτόπιας κομποστοποίησης, τη χωριστή συλλογή ΜΠΕΑ, δράσεις ευαισθητοποίησης και ενημέρωσης και την τεχνική υποστήριξη του ΦΟΔΣΑ και των δήμων για την εφαρμογή του.

Πιο συγκεκριμένα, στο πλαίσιο του ΟΣΧΣ, για την προώθηση της επαναχρησιμοποίησης και της ανακύκλωσης, προβλέπεται για την Περιφέρεια:

(α) Η δημιουργία δικτύου:

- 16 Κέντρων Δημιουργικής Επαναχρησιμοποίησης Υλικών (ΚΔΕΥ),
- 36 Πράσινων Σημείων,
- Γωνιών Ανακύκλωσης (ΓΑ) και προμήθεια οχημάτων συλλογής.

(β) Η προμήθεια εξοπλισμού για:

- Τη χωριστή συλλογή βιοαποβλήτων,
- την οικιακή/συνοικιακή κομποστοποίηση.

(γ) Η δημιουργία δικτύου συλλογής για:

- πράσινα απόβλητα,
- ογκώδη απόβλητα,
- μικρές Ποσότητες Επικίνδυνων Αποβλήτων (ΜΠΕΑ) στα οικιακά απόβλητα.

(δ) Η υλοποίηση δράσεων ευαισθητοποίησης και ενημέρωσης των πολιτών.

(ε) Τεχνική υποστήριξη της εφαρμογής του ΟΣΧΣ.

Ε. ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ - ΜΑΚΡΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ

Ε.1 Κόστος προτεινόμενων έργων και δράσεων

Το συνολικό εκτιμώμενο κόστος του Σχεδίου Επενδύσεων του ΠΕΣΔΑ ΠΚΜ παρουσιάζεται ανά δράση στον πίνακα που ακολουθεί:

Έργο / Δράση	Φορέας	Κόστος (€, άνευ ΦΠΑ)
Υλοποίηση ΜΑΑ Δυτικού και Ανατολικού Τομέα	ΦοΔΣΑ	145.553.108
Αποκατάσταση κορεσμένων κυττάρων 11 ΧΥΤ	ΦοΔΣΑ	90.000.000
Υλοποίηση δικτύου ΣΜΑ (αναβάθμιση υφιστάμενων και κατασκευή νέων)	ΦοΔΣΑ, Δήμοι, συνεργασία ΦΟΔΣΑ - Δήμων	74.529.244
6 αποκεντρωμένες ΜΕΒΑ	ΦοΔΣΑ	43.159.638
Μετεξέλιξη ΜΕΑ Σερρών σε ΜΑΑ	ΦοΔΣΑ	24.000.000
Πράσινα Σημεία, Γωνιές Ανακύκλωσης, οχήματα για ΓΑ και ΠΣ	Δήμοι, συνεργασία ΦΟΔΣΑ - Δήμων	20.060.000
ΔσΠ ανακυκλώσιμων	ΣΕΔ, παραγωγοί, συνεργασία ΣΕΔ-ΥΠΕΝ	19.758.025
Δράσεις «Πληρώνω όσο Πετάω»	Δήμοι	16.129.032
ΔσΠ βιοαποβλήτων	Δήμοι, συνεργασία ΦΟΔΣΑ - Δήμων	11.283.500
Μελέτες - Τεχνικοί σύμβουλοι	ΦΟΔΣΑ. Δήμοι, συνεργασία ΦΟΔΣΑ - Δήμων	10.722.069
ΔσΠ πρασίνων	Δήμοι, συνεργασία ΦΟΔΣΑ - Δήμων	7.800.000
3 Μονάδες διαχείρισης ογκωδών	ΦοΔΣΑ	4.575.000
16 ΚΔΕΥ	ΦοΔΣΑ, Δήμοι, συνεργασία ΦΟΔΣΑ - Δήμων	4.320.000
Επιτόπια κομποστοποίηση (45.000 κάδοι)	Δήμοι	3.600.000
Σύνδεση με δίκτυα ΟΚΩ	ΦοΔΣΑ	2.914.000
ΔσΠ ογκωδών	Δήμοι, συνεργασία ΦΟΔΣΑ - Δήμων	2.080.000
Δημοτική ψηφιακή πλατφόρμα (38 Δήμοι)	ΦοΔΣΑ, Δήμοι, συνεργασία ΦΟΔΣΑ - Δήμων	1.532.258 ετησίως
Δράσεις πρόληψης παραγωγής αποβλήτων - Δράσεις ενημέρωσης, εκπαίδευσης και ευαισθητοποίησης - Παροχή κινήτρων προς ΟΤΑ α΄ βαθμού για μείωση αποβλήτων και υψηλή απόδοση ΔσΠ	ΦοΔΣΑ, Δήμοι, συνεργασία ΦΟΔΣΑ - Δήμων	1.500.000
ΔσΠ ΜΠΕΑ	ΦοΔΣΑ	1.220.000
Δράσεις ευαισθητοποίησης ΟΣΧΣ	ΦοΔΣΑ, Δήμοι, συνεργασία ΦΟΔΣΑ - Δήμων	806.452
Περιφερειακή πλατφόρμα	ΦοΔΣΑ	800.000
ΣΥΝΟΛΟ		486.342.326

Στο ανωτέρω κόστος δεν έχει συνυπολογιστεί το κόστος υλοποίησης των Πράσινων Σημείων (ΠΣ) που, κατά την εκπόνηση του Ολιστικού Σχεδίου Χωριστής Συλλογής (ΟΣΧΣ), είχαν θεωρηθεί δρομολογημένα, λόγω της ένταξής τους προς χρηματοδότηση στην προηγούμενη προγραμματική περίοδο ΕΣΠΑ. Σε αυτά περιλαμβάνονται και τα εννέα (9) ΠΣ που, σύμφωνα με το υπ’ αρ. 4157/23.09.2026 έγγραφο της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης του Προγράμματος Κεντρικής Μακεδονίας, έχουν απενταχθεί και δεν διαθέτουν πλέον εξασφαλισμένη χρηματοδότηση. Τα εν λόγω ΠΣ εξακολουθούν να περιλαμβάνονται στον σχεδιασμό του αναθεωρημένου ΠΕΣΔΑ και δύνανται να χρηματοδοτηθούν από χρηματοδοτικά εργαλεία της τρέχουσας προγραμματικής περιόδου ή από άλλες διαθέσιμες πηγές χρηματοδότησης.

Στην περίπτωση έργων ΣΔΙΤ, στο κόστος του ανωτέρω πίνακα ενσωματώνεται αποκλειστικά η εκτιμώμενη χρηματοδοτική συμβολή του Δημοσίου.

Ε.2 Μακροοικονομική αποτίμηση δυνατότητας κάλυψης κόστους (Macro affordability)

Στον αναθεωρημένο ΠΕΣΔΑ περιλαμβάνεται Ανάλυση Κόστους-Οφέλους για την αξιολόγηση του επενδυτικού σχεδίου και του συνολικού συστήματος διαχείρισης αστικών αποβλήτων της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας. Η ανάλυση εξετάζει το σύνολο των υφιστάμενων και νέων υποδομών και δράσεων που απαιτούνται σε όλα τα στάδια της διαχείρισης αποβλήτων, από τη χωριστή συλλογή και τη μεταφορά έως την επεξεργασία και την τελική διάθεση, ενσωματώνοντας παράλληλα τη μακροοικονομική αποτίμηση της δυνατότητας κάλυψης του κόστους από τους τελικούς χρήστες.

ΣΤ. ΣΧΕΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΓΙΑ ΤΑ ΛΟΙΠΑ ΡΕΥΜΑΤΑ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ (ΠΛΗΝ ΑΣΑ)

Στο ΠΕΣΔΑ Κεντρικής Μακεδονίας περιλαμβάνεται σχέδιο διαχείρισης με ενδεικτικά μέτρα, για τα ακόλουθα ρεύματα αποβλήτων:

ΣΤ.1 Ιλύες αστικού τύπου

Στόχοι: Ανάκτηση 95% κ.β. της παραγόμενης ιλύος, αξιοποίηση μετά από επεξεργασία στη γεωργία, τη δασοπονία ή την αποκατάσταση τοπίων, ή/και για ανάκτηση ενέργειας, ενημέρωση/ευαισθητοποίηση παραγωγών ιλύος και γεωργών/ανθοπαραγωγών, καθώς και ανάκτηση θρεπτικών ουσιών.

Μέτρα:

- Ολοκληρωμένο δίκτυο διαχείρισης ιλύος των αστικών Εγκαταστάσεων Επεξεργασίας Λυμάτων (ΕΕΛ).
- Υποχρεωτική διάθεση των ιλύων δημοτικών ΕΕΛ, και των ΕΕΛ ξενοδοχείων και βιομηχανιών τροφίμων σε ΜΕΒΑ ή μονάδες επεξεργασίας ιλύος ΕΥΑΘ/ΔΕΥΑ.
- Διερεύνηση συνεπεξεργασίας με το οργανικό κλάσμα των ΑΣΑ σε ΜΑΑ ή και ΜΕΒΑ ή και σε μονάδες ενεργειακής αξιοποίησης.
- Εκστρατείες ενημέρωσης σχετικά με τους τρόπους διαχείρισης της ιλύος για εφαρμογή της, επ’ ωφελεία της γεωργίας.
- Αύξηση του τέλους ταφής για την αποτροπή της διάθεσης σε ΧΥΤ.
- Προώθηση ερευνητικών εφαρμογών/πιλοτικών προγραμμάτων.
- Βελτίωση της περιεκτικότητας της ιλύος σε επικίνδυνες/ανεπιθύμητες ουσίες.

ΣΤ.2 Γεωργοκτηνοτροφικά απόβλητα (ΓΚΤ)

Στόχοι: Πλήρες δίκτυο συλλογής βιοαποδομήσιμων ΓΚΤ για ανάκτηση επ’ ωφελεία της γεωργίας και για την παραγωγή προϊόντων ή ενέργειας, χωριστή συλλογή και ανάκτηση πλαστικών γεωργοκτηνοτροφικής προέλευσης και κατάλληλη διαχείριση συσκευασιών με επικίνδυνες ουσίες.

Μέτρα:

- Διερεύνηση συνεπεξεργασίας ορισμένων κατηγοριών ΓΚΤ με το οργανικό κλάσμα των ΑΣΑ σε ΜΕΒΑ ή/και ΜΑΑ ή/και σε μονάδες ενεργειακής αξιοποίησης.
- Πρωτοβουλίες για τη διαχείριση των συσκευασιών φυτοφαρμάκων/πλαστικών γεωργίας - Αξιοποίηση των Πράσινων Σημείων/ΚΑΕΔΙΣΠ.

ΣΤ.3 Βιομηχανικά μη επικίνδυνα απόβλητα (ΒΜΕΑ)

Στόχοι: Μεγιστοποίηση της ανάκτησης/αξιοποίησης των ΒΜΕΑ με εφαρμογή λύσεων κυκλικής οικονομίας και επιδίωξη αυτάρκειας σε δίκτυα διάθεσης (D).

Μέτρα:

- Διερεύνηση συνεπεξεργασίας ορισμένων κατηγοριών ΒΜΕΑ με ΑΣΑ ή με κλάσμα αυτών σε ΜΑΑ ή ΜΕΒΑ ή μονάδες ενεργειακής αξιοποίησης.
- Υλοποίηση αναγκαίων υποδομών διαχείρισης ΒΜΕΑ.

ΣΤ.4 Βιομηχανικά επικίνδυνα απόβλητα (ΒΕΑ)

Στόχοι: Μεγιστοποίηση της ανάκτησης/αξιοποίησης και αυτάρκεια σε δίκτυα διάθεσης (D) και αξιοποίησης (R).

Μέτρα: Υλοποίηση αναγκαίων υποδομών διαχείρισης ΒΕΑ.

ΣΤ.5 Λοιπά επικίνδυνα απόβλητα (απόβλητα που περιέχουν αμίαντο, απόβλητα συσκευασιών επικίνδυνων ουσιών και απόβλητα που περιέχουν PCB/PCT)

Στόχοι: Ισχύουν οι στόχοι που καθορίζονται σε εθνικό επίπεδο, για τα απόβλητα αυτά στο ΕΣΔΕΑ του 2024 (Β΄ 6412). Σε περιφερειακό επίπεδο δεν κρίνεται σκόπιμη η θέσπιση ειδικών στόχων.

Μέτρα: Στο πλαίσιο του μέτρου των ΒΕΑ για την υλοποίηση αναγκαίων υποδομών διαχείρισης, εξετάζεται η δυνατότητα συνδιάθεσης αποβλήτων που περιέχουν αμίαντο.

ΣΤ.6 Απόβλητα Εκσκαφών, Κατασκευών και Κατεδαφίσεων (ΑΕΚΚ)

Στόχοι: Ανάκτηση 70% κ.β. των παραγόμενων ΑΚΚ, χωριστή συλλογή των προϊόντων εκσκαφών, μεγιστοποίηση της ανάκτησης/αξιοποίησης των ΑΕΚΚ εφαρμόζοντας λύσεις κυκλικής οικονομίας και αυτάρκεια σε δίκτυα διάθεσης (D) και αξιοποίησης (R).

Μέτρα:

- Εφαρμογή του θεσμικού πλαισίου για τα απόβλητα κατασκευών και κατεδαφίσεων.
- Ειδικές ρυθμίσεις για τα απόβλητα εκσκαφών.
- Δημιουργία δικτύου ΧΥΤ αδρανών για τα υπολείμματα των μονάδων ΑΕΚΚ.

ΣΤ.7 Ρεύματα εναλλακτικής διαχείρισης (ΑΕ, ΟΤΚΖ, ΑΣΟΒ, ΑΗΗΕ, ΜΕΟ)

Στόχοι: Σύμφωνα με τους εθνικούς στόχους και το ΕΣΔΕΑ 2024. Ενδεικτικά αναφέρονται ανά ρεύμα οι ακόλουθοι ποσοτικοί στόχοι:

- Για τα Απόβλητα Ελαίων (ΑΕ): Συλλογή 80% και αναγέννηση 90% των συλλεγόμενων ΑΕ έως το 2030.

- Για τα Απόβλητα Συσσωρευτών Οχημάτων και Βιομηχανίας (ΑΣΟΒ) - μπαταριών SLI, LMT, Βιομηχανικού Τύπου και Ηλεκτρικών Οχημάτων:

ΣΤΟΧΟΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ	
	Απόβλητα μπαταριών SLI, LMT, Βιομηχανικού Τύπου και Ηλεκτρικών Οχημάτων
1	Συλλογή του συνόλου (100%) των αποβλήτων μπαταριών SLI, Βιομηχανικού Τύπου και Ηλεκτρικών Οχημάτων Συλλογή των αποβλήτων μπαταριών LMT κατ΄ελάχιστον* : • 51% έως τις 31 Δεκεμβρίου 2028, • 61% έως τις 31 Δεκεμβρίου 2031
2	Εξάλειψη της παράνομης διακίνησης συσσωρευτών
3	Ανακύκλωση κατ΄ ελάχιστον του 75% κατά μέσο βάρος των μπαταριών μολύβδου – οξέος το αργότερο έως τις 31 Δεκεμβρίου 2025 και 80% το αργότερο έως τις 31 Δεκεμβρίου 2030
4	Ανακύκλωση κατ΄ ελάχιστον του 80% κατά μέσο βάρος των μπαταριών νικελίου – το αργότερο έως τις 31 Δεκεμβρίου 2025
5	Ανακύκλωση του 65% κατά μέσο βάρος των μπαταριών με βάση το λίθιο το αργότερο έως τις 31 Δεκεμβρίου 2025 και 70% το αργότερο έως τις 31 Δεκεμβρίου 2030
6	Ανάκτηση υλικών σε επίπεδο του συνόλου της ανακύκλωσης ως εξής: Το αργότερο έως τις 31 Δεκεμβρίου 2027: • 90% για το κοβάλτιο • 90% για το χαλκό • 90% για το μόλυβδο • 50% για το λίθιο • 90% για το νικέλιο Το αργότερο έως τις 31 Δεκεμβρίου 2031 • 95% για το κοβάλτιο • 95% για το χαλκό • 95% για το μόλυβδο • 80% για το λίθιο • 95% για το νικέλιο

- Για τα Απόβλητα Ηλεκτρικού και Ηλεκτρονικού Εξοπλισμού (ΑΗΗΕ): Χωριστή συλλογή τουλάχιστον 65% του μέσου βάρους ΗΗΕ που διατέθηκαν στην αγορά την προηγούμενη τριετία ή 85% των παραγόμενων ΑΗΗΕ. Επιπλέον ισχύουν ανά κατηγορία ΑΗΗΕ οι στόχοι ανάκτησης καθώς και ανακύκλωσης και προετοιμασίας για επαναχρησιμοποίηση της υπ’ αρ. 23615/2014 κοινής υπουργικής απόφασης.

- Για τα Μεταχειρισμένα Ελαστικά Οχημάτων (ΜΕΟ) ισχύουν οι στόχοι αξιοποίησης και ανακύκλωσης της υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΔΔΑ/36464/547/2023 κοινής υπουργικής απόφασης.

Μέτρα: Η διαχείριση των ρευμάτων που εμπίπτουν στην εναλλακτική διαχείριση γίνεται βάσει των επιχειρησιακών σχεδίων των αρμόδιων εγκεκριμένων ΣΕΔ. Ο σχεδιασμός σε περιφερειακό επίπεδο εστιάζει στην αντιμετώπιση τυχόν ελλείψεων και δυσλειτουργιών που εντοπίζονται στη διαχείριση των συγκεκριμένων ρευμάτων στην ΠΚΜ.

Ειδικά για τα ΑΗΗΕ προβλέπεται:

- Ενίσχυση της χωριστής συλλογής μέσω Γωνιών Ανακύκλωσης και Πράσινων Σημείων/ΚΑΕΔΙΣΠ.
- Ενίσχυση της επισκευής και επαναχρησιμοποίησης μέσω ΚΔΕΥ.

ΣΤ.8 Επικίνδυνα Απόβλητα Υγειονομικών Μονάδων (ΕΑΥΜ)

Στόχοι: Επέκταση της χωριστής συλλογής σε όλες τις δραστηριότητες από τις οποίες παράγονται ΑΥΜ, όπως η κατ’ οίκον νοσηλεία και βελτίωση της οργάνωσης και λειτουργίας των δικτύων διαχείρισης των ΑΥΜ, εντός και εκτός των υγειονομικών μονάδων.

Μέτρα:

- Δημιουργία δημοτικών συστημάτων συλλογής και μεταφοράς ΕΑΥΜ που προέρχονται από οικιακές χρήσεις, όπως από την κατ’ οίκον νοσηλεία.
- Υλοποίηση μονάδας αποτέφρωσης ΕΑΥΜ στην Περιφέρεια, με δυνατότητα επεξεργασίας και αποβλήτων άλλης προέλευσης.
- Διερεύνηση αναγκαιότητας μονάδων αποστείρωσης Επικίνδυνων Αποβλήτων Αμιγώς Μολυσματικών (ΕΑΑΜ).

ΣΤ.9 Απόβλητα που εισάγονται ή εξάγονται

Στόχοι:

- Προώθηση της αξιοποίησης δευτερογενών καυσίμων από την εγχώρια ενεργοβόρο βιομηχανία, με στόχο τη μείωση της ταφής αποβλήτων και την ενεργειακή τους αξιοποίηση.
- Ενίσχυση της ανάκτησης και ανακύκλωσης υλικών και της επανένταξής τους στην παραγωγική διαδικασία ως δευτερογενών πρώτων υλών, στο πλαίσιο της κυκλικής οικονομίας.
- Ανάπτυξη της αγοράς δευτερογενών πρώτων υλών και προώθηση της βιομηχανικής συμβίωσης, με στόχο τη μείωση της κατανάλωσης φυσικών πόρων.

Μέτρα:

- Δυνατότητα εισαγωγής δευτερογενών καυσίμων για την κάλυψη των αναγκών της εγχώριας ενεργοβόρου βιομηχανίας, εφόσον δεν επαρκούν οι εγχώρια παραγόμενες ποσότητες, με τήρηση των προβλεπόμενων ποιοτικών και περιβαλλοντικών προδιαγραφών.
- Δυνατότητα εξαγωγής ανακτημένων υλικών (χαρτί, πλαστικό, μέταλλα, γυαλί) που δεν απορροφώνται από την εγχώρια αγορά, σύμφωνα με το ισχύον πλαίσιο διασυνοριακών μεταφορών αποβλήτων, με προτεραιότητα σε χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- Ενίσχυση της λειτουργίας των αγορών δευτερογενών πρώτων υλών και της διασύνδεσης των εγκαταστάσεων διαχείρισης αποβλήτων με τη βιομηχανία, για την αξιοποίηση ανακτημένων υλικών υψηλής ποιότητας, προωθώντας τη βιομηχανική συμβίωση.

ΣΤ.10 Ειδικά ρεύματα οικιακής προέλευσης

Στόχοι:

- Ενίσχυση της χωριστής συλλογής και της ορθολογικής διαχείρισης των ειδικών ρευμάτων αποβλήτων οικιακής προέλευσης, που δεν υπόκεινται προς το παρόν σε Πρόγραμμα Διευρυμένης Ευθύνης Παραγωγού (ογκώδη, επικίνδυνα οικιακά απόβλητα, χρησιμοποιημένα λίπη και έλαια).
- Προώθηση της πρόληψης, επαναχρησιμοποίησης, ανακύκλωσης και αξιοποίησης των ειδικών ρευμάτων, με στόχο τη μείωση της υγειονομικής ταφής και την ενίσχυση της κυκλικής οικονομίας.
- Διασφάλιση της περιβαλλοντικά ασφαλούς διαχείρισης των επικίνδυνων οικιακών αποβλήτων και ενίσχυση της ευαισθητοποίησης των πολιτών.

Μέτρα:

- Ανάπτυξη και ενίσχυση δικτύου χωριστής συλλογής ειδικών ρευμάτων μέσω Πράσινων Σημείων, Γωνιών Ανακύκλωσης, ΚΔΕΥ και εξειδικευμένων σημείων συλλογής.
- Προώθηση της διαλογής, επισκευής και επαναχρησιμοποίησης ογκωδών αποβλήτων και ανάπτυξη υποδομών μηχανικής επεξεργασίας για την ανακύκλωση και αξιοποίηση των μη επαναχρησιμοποιήσιμων υλικών.
- Οργάνωση συστημάτων χωριστής συλλογής, ασφαλούς προσωρινής αποθήκευσης, μεταφοράς και κατάλληλης επεξεργασίας των επικίνδυνων οικιακών αποβλήτων, σε συνεργασία με αδειοδοτημένους φορείς.
- Ενίσχυση της συλλογής και επεξεργασίας χρησιμοποιημένων λιπών και ελαίων για την παραγωγή βιοκαυσίμων και άλλων αξιοποιήσιμων προϊόντων.
- Ανάπτυξη συνεργασιών με ιδιωτικούς φορείς και υλοποίηση δράσεων ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης των πολιτών για την ορθή διαχείριση των ειδικών ρευμάτων αποβλήτων.

Ζ. ΣΧΕΔΙΟ ΠΡΟΛΗΨΗΣ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑΣ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ

Το Σχέδιο Πρόληψης Δημιουργίας Αποβλήτων της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας εναρμονίζεται με τις κατευθύνσεις και τους στόχους του Εθνικού Προγράμματος Πρόληψης Δημιουργίας Αποβλήτων (ΕΠΠΔΑ). Βασική επιδίωξη είναι η πρόληψη και η μείωση της παραγωγής αποβλήτων στην πηγή, μέσω της προώθησης βιώσιμων προτύπων παραγωγής και κατανάλωσης, της αποδοτικότερης χρήσης των πόρων και της ενίσχυσης της κυκλικής οικονομίας.

Στόχοι:

- Πρόληψη και σταδιακή μείωση της παραγωγής αποβλήτων, μέσω της μείωσης της κατανάλωσης πρώτων υλών, της αποδοτικότερης χρήσης των πόρων και της προώθησης βιώσιμων προτύπων παραγωγής και κατανάλωσης.
- Ενίσχυση της κυκλικής οικονομίας, με έμφαση στην επαναχρησιμοποίηση, την επισκευή και την παράταση της διάρκειας ζωής των προϊόντων.
- Μείωση της παραγωγής αποβλήτων στα ρεύματα προτεραιότητας του ΕΠΠΔΑ (τρόφιμα, χαρτί, συσκευασίες, πλαστικά προϊόντα μίας χρήσης, ΑΗΗΕ, κλωστοϋφαντουργικά, ογκώδη, βιομηχανικά απόβλητα και ΑΕΚΚ).
- Προτεραιότητα στη μείωση της κατανάλωσης πλαστικών προϊόντων μίας χρήσης, ιδίως κυπέλλων ποτών και περιεκτών τροφίμων, σύμφωνα με τους στόχους του ν. 4736/2020, καθώς και στον περιορισμό της χρήσης πλαστικών σακουλών μεταφοράς.
- Ενίσχυση της ενημέρωσης, ευαισθητοποίησης και ενεργού συμμετοχής πολιτών και επιχειρήσεων στην πρόληψη δημιουργίας αποβλήτων, με ιδιαίτερη έμφαση στην αλλαγή καταναλωτικών συνηθειών.

Μέτρα:

- Υλοποίηση στοχευμένων δράσεων ενημέρωσης, ευαισθητοποίησης και κατάρτισης για την πρόληψη δημιουργίας αποβλήτων και δράσεων καθαρισμού για όλους τους τύπους απορριμμάτων.
- Περιορισμός της κατανάλωσης πλαστικών προϊόντων μίας χρήσης, μέσω προώθησης επαναχρησιμοποιήσιμων προϊόντων και συσκευασιών, μείωσης της χρήσης πλαστικών σακουλών και φιαλών νερού και συνεργασιών με επιχειρήσεις εστίασης και τουρισμού.
- Ανάπτυξη υποδομών και δικτύων επισκευής, ανταλλαγής και επαναχρησιμοποίησης προϊόντων, με έμφαση στα Κέντρα Δημιουργικής Επαναχρησιμοποίησης Υλικών (ΚΔΕΥ).
- Προώθηση δράσεων μείωσης της σπατάλης τροφίμων, της κατανάλωσης χαρτιού και των αποβλήτων συσκευασίας.
- Ενίσχυση της πρόληψης παραγωγής βιομηχανικών αποβλήτων και ΑΕΚΚ, μέσω αποδοτικότερης χρήσης πόρων και εφαρμογής κυκλικών πρακτικών.
- Αξιοποίηση χρηματοδοτικών εργαλείων και οικονομικών κινήτρων, ανάπτυξη συνεργασιών και εφαρμογή συστημάτων παρακολούθησης και αξιολόγησης των δράσεων πρόληψης, με ιδιαίτερη έμφαση στα πλαστικά προϊόντα μίας χρήσης.

Η. ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΗΤΕΣ ΦΟΡΕΩΝ - ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΙ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ

Στο ΠΕΣΔΑ παρατίθεται η κατανομή αρμοδιοτήτων στα επιμέρους στάδια της διαχείρισης των αστικών αποβλήτων, όπως αυτές προκύπτουν από το σχετικό νομοθετικό πλαίσιο και ειδικότερα με τον ν. 5314/2026 και τον ν. 4819/2021.

Ανάλογα με τους ειδικούς όρους του κάθε χρηματοδοτικού εργαλείου, το οποίο θα χρηματοδοτήσει δράσεις ΟΣΧΣ, ο ΦοΔΣΑ Κεντρικής Μακεδονίας δύναται να αναλαμβάνει κεντρικά, μέσω προγραμματικών συμβάσεων με τους Δήμους-μέλη, την υλοποίηση των δράσεων του ΟΣΧΣ.

Στο ΠΕΣΔΑ περιλαμβάνεται μηχανισμός συνεχούς παρακολούθησης και αξιολόγησης του σχεδίου, μέσω αντιπροσωπευτικών δεικτών που ορίζονται ανά μέτρο και ρεύμα αποβλήτων.

Ειδικά σε ό,τι αφορά τα ΑΣΑ, προβλέπεται η σύνταξη και υποβολή ετήσιας έκθεσης προόδου από τον ΦΟΔΣΑ, αναφορικά με την επίτευξη των στόχων και σε περίπτωση που παρατηρούνται αποκλίσεις, τυχόν διορθωτικά μέτρα που κρίνονται αναγκαία.

Εφόσον από τα αποτελέσματα του πρώτου έτους εφαρμογής διαφανεί αδυναμία επίτευξης των στόχων του 2030, ο ΦοΔΣΑ συντάσσει και υποβάλλει, εντός τριών (3) ετών από την έναρξη ισχύος του ΠΕΣΔΑ, ενδιάμεση έκθεση αξιολόγησης προόδου.

Θ. ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ - ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΠΕΣΔΑ ΠΚΜ

Το αναθεωρημένο ΠΕΣΔΑ Κεντρικής Μακεδονίας θα καλύπτει τη χρονική περίοδο έως το 2035.

Μετά το έτος 2030, θα πρέπει να πραγματοποιηθεί αξιολόγηση του ΠΕΣΔΑ Κεντρικής Μακεδονίας για ενδεχόμενη αναθεώρηση/επικαιροποίηση του. Σε περίπτωση που αξιολογηθεί ότι δεν απαιτείται αναθεώρηση/επικαιροποίηση, τότε και τα αναφερόμενα για τα λοιπά ρεύματα ισχύουν έως το 2035.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Θεσσαλονίκη, 29 Οκτωβρίου 2026

Η Πρόεδρος

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΚΟΥΡΤΙΔΟΥ

ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

Καποδιστρίου 34, 104 32 Αθήνα
Τηλ. Κέντρο 210 5279000
Αποστολή εγγράφων προς δημοσίευση στο ΦΕΚ
στην ηλεκτρονική διεύθυνση **https://eservices.et.gr**

02068341611260014